

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZAPADNOHERCEGOVAČKI KANTON
OPĆINSKI SUD U LJUBUŠKOM
Broj: 63 0 P 028172 21 I 3
Ljubuški, 09.09.2024. godine

OPĆINSKI SUD U LJUBUŠKOM, sudac Martin Martinović, u postupku ovrhe tražitelja ovrhe I.P., V. b.b., Lj., zastupanog po punomoćniku Marku Kraljeviću, odvjetniku iz Ljubuškog, protiv ovršenika Općina Ljubuški, zastupana po Općinskom pravobraniteljstvu Ljubuški (sada Grad Ljubuški, zastupan po Gradskom pravobraniteljstvu Ljubuški), radi naplate novčane tražbine, v.sp. 220,00 KM, odlučujući o prijedlogu za ovrhu tražitelja ovrhe, donio je dana 09.09.2024. godine sljedeće

R J E Š E N J E

Odbija se prijedlog za ovrhu tražitelja ovrhe kao neutemeljen.

O b r a z l o ž e n j e

Tražitelj ovrhe je, dana 20.11.2017. godine, podnio ovom sudu prijedlog za ovrhu kojim naznačava da isti podnosi temeljem ovršne isprave - presude ovog suda broj 63 0 P 028172 15 P, od 24.06.2016. godine.

Ističe da je izrekom ovršne isprave ovršenik obvezan na plaćanje troškova parničnog postupka, u iznosu od 1.300,00 KM, u roku od 30 dana, a da je navedena presuda ovog suda potvrđena presudom Županijskog suda Široki Brijeg broj 63 0 P 028172 16 Gž, od 16.10.2017. godine.

Nadalje tražitelj ovrhe ističe da mu je ovršenik isplatio iznos od 1.300,00 KM, dana 10.11.2017. godine, ali smatra da mu je, temeljem čl. 28. st. 2. ZOP-a FBiH, dužan platiti i zakonsku zateznu kamatu na dosuđene troškove parničnog postupka, počevši od dana donošenja presude do dana navedene isplate, pa zahtjevom za ovrhu traži naplatu tih zakonskih zatezних kamata te troškove nagrade odvjetniku za sastav prijedloga za ovrhu.

Ovaj sud je odbio prijedlog za ovrhu tražitelja ovrhe kao neutemeljen u dva navrata i to prvi put rješenjem broj 63 0 P 028172 17 I, od 30.08.2018. godine, koje je ukinuto rješenjem suda više instance broj 63 0 P 028172 18 Gži, od 04.01.2019. godine, a potom i drugi put rješenjem broj 63 0 P 028172 19 I 2, od 03.12.2020. godine, koje je ukinuto rješenjem suda više instance broj 63 0 P 028172 21 Gži 2, od 16.04.2021. godine.

Ovaj sud primjećuje da su obje prvostupanjske odluke ukinute zbog različitog poimanja sudova prvog i drugog stupnja glede dosega primjene čl. 28. st. 2. Zakona o ovršnom postupku¹ (dalje ZOP). Isto tako ovaj sud primjećuje da obje odluke suda više instance ne sadrže uputu prvostupanjskom sudu za daljnje postupanje u predmetu koji mu je vraćen na „daljnji postupak“. Što se pak tiče dopuštenosti dvostrukog ukidanja prvostupanjske odluke, ovaj sud će se ovdje suzdržati od iznošenja svog stava glede takvog postupanja suda više instance.

¹ Službene novine Federacije BiH, broj: 32/2003, 52/2003 - ispr., 33/2006, 39/2006 - ispravka, 39/2009, 35/2012 i 46/2016

Kako je ovaj sud i dalje stava da u konkretnom nema mjesta primjeni odredbe čl. 28. st. 2. ZOP-a, a sud više instance ga nije uputio na eventualnu obvezu da usvoji prijedlog za ovrhu tražitelja ovrhe, to je odlučeno kao u izreci iz slijedećih razloga:

Potraživanje tražitelja ovrhe koje prijedlogom za ovrhu želi prinudno ostvariti u ovom postupku ovrhe ne derivira iz ovršne isprave. To stoga što iz izreke ovršne isprave (presude ovog suda broj 63 0 P 028172 15 P, od 24.06.2016. godine) proizlazi da je ovršenik dužan tražitelju ovrhe naknaditi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.300,00 KM, u roku od 30 dana, ali izreka ne sadrži i određenje da je ovršenik dužan snositi i zakonsku zateznu kamatu na prednji iznos. Dakle, po načelu strogo formalnog legaliteta ovršnom ispravom nije nastala obveza ovršenika isplatiti tražitelju ovrhe zakonsku zateznu kamatu na dosuđene troškove parničnog postupka, što se ovdje pak potražuje.

No, nije sporno za ovaj sud da odredba čl. 28. st. 2. ZOP-a predstavlja jedan od ZOP-om predviđenih odstupanja od načela strogo formalnog legaliteta jer propisuje da će sud, unatoč činjenici da plaćanje zatezne kamate na troškove postupka nije određeno već u samoj ovršnoj ispravi, na prijedlog tražitelja ovrhe u rješenju o ovrsi odrediti naplatu tih kamata po propisanoj stopi od dana donošenja odluke odnosno zaključenja poravnjenja do naplate. Za istaći je da tako ovaj sud inače postupa u svakom slučaju kada obveza ovršenika na plaćanje troškova parničnog postupka iz ovršne isprave nije ispunjena u paricionom roku ostavljenom takvom odlukom parničnog suda, pa stoga ovršenik dospije u docnju sa ispunjenjem takve novčane obveze.

Međutim, u konkretnom je ovršenik svoju obvezu da plati dosuđene troškove parničnog postupka po ovosudnoj presudi broj 63 0 P 028172 15 P, od 24.06.2016. godine, u iznosu od 1.300,00 KM i u roku od 30 dana, ispunio u tom paricionom roku od 30 dana. Naime, navedena presuda je potvrđena presudom Županijskog suda Široki Brijeg broj 63 0 P 028172 16 GŽ, od 16.10.2017. godine, te je tek tada pravomoćno nastala i predmetna obveza ovdje ovršenika da tražitelju ovrhe isplati iznos od 1.300,00 KM, a u roku od 30 dana. Kako je navedeni iznos ovršenik isplatio tražitelju ovrhe dana 10.11.2017. godine, koje činjenice su nesporne za tražitelja ovrhe jer se navode historijatom prijedloga za ovrhu, to je jasno da nije dospio u docnju glede svoje obveze jer je dužni iznos od 1.300,00 KM uplatio u ostavljenom roku od 30 dana.

Kako na strani ovršenika nema docnje u ispunjenju novčane obveze na koju je obvezan predmetnom ovršnom ispravom, u smislu odredbe čl. 324. st. 1. Zakona o obveznim odnosima² (dalje ZOO) koja propisuje da dužnik dolazi u docnju kad ne ispuni obvezu u roku određenom za ispunjenje, jer je tu obvezu ispunio u ostavljenom roku od 30 dana, onda je valjda jasno i da ne postoje uvjeti za nastanak zatezne kamate u smislu odredbe čl. 277. st. 1. koja propisuje da dužnik tek kad zakasni sa ispunjenjem novčane obveze duguje i zakonsku zateznu kamatu. Stoga sud i ne može u smislu odredbe čl. 28. st. 2. ZOP-a dosuditi prijedlogom za ovrhu potraživanu zakonsku zateznu kamatu glede predmetne obveze u odnosu na koju nije niti nastupila docnja ovršenika, radi čega je sud prijedlog za ovrhu tražitelja ovrhe cijenio neutemeljenim te odlučio kao u izreci na osnovu čl. 39. st. 6. ZOP-a.

Iako ovaj sud ne preferira pozivanje na praksu i stavove drugih sudova, niti smatra da takvo što treba biti dijelom obrazloženja odluke, ipak će ukazati na činjenicu da gore opisan stav glede primjene čl. 28. st. 2. ZOP-a ne predstavlja usamljen stav u odnosu na stajališta

² Službeni list SFRJ broj: 29/78, 39/85, 45/89 - odluka Ustavnog suda Jugoslavije i 57/89, Službeni list Republike BiH broj: 2/92, 13/93, 13/94 i Službene novine Federacije BiH broj: 29/03 i 42/11.

drugih sudova u Bosni i Hercegovini. Stoga ukazuje da je istovjetan stav razvidan iz rješenja Kantonalnog suda Bihać broj 17 0 I 054388 14 Gž, od 14.04. 2019. godine i Presude Okružnog suda u Banja Luci, broj 71 0 P 192067 18 Gž 2 od 24. 1. 2019. godine³, kao i iz pravnog stava Višeg privrednog suda Banja Luka⁴.

Nadalje, iako se u prethodnim ukinutim rješenjima ovaj sud relativno suzdržao od ukazivanja na činjenicu da bi, suprotnim tumačenjem od iskazanog ovim obrazloženjem, nastala značajna opasnost po pravnu sigurnost, ovdje će na to ukazati.

Naime, sud cijeni notornom činjenicu da konkretna ovršna isprava ne predstavlja izdvojen ili jako rijedak slučaj u kojem izreka presude ne sadrži obvezu na plaćanje zakonskih zateznih kamata na dosuđene troškove postupka, već upravo suprotno. To bilo zbog propusta stranke traži dosudu zakonskih zateznih kamata na troškove parničnog postupka, ili pak propusta suda da o takvom zahtjevu u cijelosti odluči, nakon čega izostane procesna aktivnost stranke da predloži dopunu presude i/ili izjavi žalbu.

Nadalje, potraživanja utvrđena pravomoćnom odlukom suda zastarijevaju u roku od 10 godina (čl. 379. st. 1. ZOO-a). U kontekstu navedenog roka zastare, a kad bi u sudskoj praksi eventualno zaživio stav drugačiji od stava ovog suda iskazanog obrazloženjem ove odluke, došlo bi do značajne pravne nesigurnosti. Naime, time bi bilo omogućeno svakoj stranci koja je u posjedu presude, pa i one od čije je pravomoćnosti prošlo pa i 9 godina i 364 dana, da ustane sa istovrsnim prijedlogom za ovrhu u pogledu nedosuđene zakonske zatezne kamate na parnične troškove koji su joj dosuđeni, i to u odnosu na suprotnu stranku koja je svoju obvezu plaćanja dosuđenih troškova parničnog postupka ispunila u paricionom roku, poštujući izreku pravomoćne odluke suda, te time stekla uvjerenje da je tu obvezu u cijelosti ispunila. Povrh toga ta stranka bi bila u obvezi dodatno snositi i troškove nagrade odvjetniku za sastav prijedloga za ovrhu. Ovaj sud, pored toga što smatra ispravnim obrazloženjem ove odluke iskazani stav, ujedno smatra i da je nedopustiva opisana pravna nesigurnost, čija prijetnja bi faktično dosegala unatrag 9 godina i 364 dana.

Pouka o pravnom lijeku:

Protiv ovog rješenja dozvoljena je žalba Županijskom sud Široki Brijeg u roku od 8 dana od dana prijema ovog rješenja. Žalba se podnosi putem ovog suda u dva istovjetna primjerka.

Sudac

Martin Martinović

³ Obje objavljene časopisu „Sudska praksa“, broj 79, januar-februar-mart 2019. godine, str. 176-178

⁴ Informator sudske prakse, sudska praksa januar-jun 2017., str. 10-14